

නිව්‍ය යෝක් වයිමිස් ප්‍රචණත්පත තුර්කි කුමන්තුනය තුළ ඡ්‍රැමා පරිපාලනයෙහි ක්‍රියාකලාපය වසිං කරයි

New York Times covers up Obama administration's role in Turkish coup

බල් වන් ශිකන් විසිනි
2016 අගෝස්තු 5

“තුර්කියේ නව ඇමරිකානු විරෝධය” නම්න් අගෝස්තු 4දා නිව්‍ය යෝක් වයිමිස් ප්‍රචණත්පතේ පලඩි කතුවැකියක්, එරට ජනාධිපති රෙසේප් වයිමිස් අර්ථොගාගාන් බලයෙන් පහකිරීම සඳහා ජූලි 15දා ක්‍රියාත්මක කළ අසාර්ථක කුමන්තුනයට පිටුබලය දීමේදී, වොෂින්තුනය ඉටුකළ කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාකලාපය පිළිබඳ පැහැදිලි හා නොදින් ම ඒත්තු යන තිගමන උකහා ගැනීම ගැන තුර්කි ආන්ත්‍රික පමණක් නො ව, එරට ජනතාවට ද දෙළාස් පවරයි.

“අසාර්ථක කුමන්තුන ප්‍රයත්නය මගින් සොල්වාලන ලද තුර්කි ආන්ත්‍රික හා එරටෙහි බොහෝ පුරවැසියෝ වරද පැටවීම සඳහා යමෙක් සොයා ගැනීමේ වියරුවෙන් පසුවෙති. එහෙත් සත්‍ය කරනු පිළිබඳ ගැමුරු වීමරුගනයක් කරනු වෙනුවට, ඔවුන්, කැරුල්ල පිළිබඳ ව එක්සත් ජනපදයට වෝද්නා කොට ඇතැ”යි තරක කරන වයිමිස් පත්‍රය, “මෙය ඇමරිකානු විරෝධයේ නව රෝලක් අවුළුවා ඇතැ”යි ද කියා සිටි.

විතන්චිවාදී හා භාස්‍යජනක යයි වයිමිස් එවත් වෝද්නා ප්‍රතික්ෂේප කරයි. “විශේෂයෙන් ම ක්‍රියාපදයේ බොහෝ ප්‍රදේශ ව්‍යාකුල ව ඇති තතු තුළ, අයිත්ස් සංවිධානයට එරෙහි සටනේ දී මෙන් ම, ආරක්ෂක පෙරමුනු ගොඩනැගීමේ දී ද සහයෝගය තීරනාත්මක වන නැවෙට් සාමාජික රටක් අස්ථාවර කිරීමට, එක්සත් ජනපදය උත්සාහ කරනුයි යන්න අප්‍රිජනා ප්‍රලාපයකි.”

1952 සිට තුර්කිය, එක්සත් ජනපදයේ නැවෙට් සහවර රටක් බව සත්‍ය ය. එහෙත් එතැන් පටන්, පසුහිය මාසයේ ලේවැකි සිද්ධීන් සැලකිල්ලට නො ගත්ත ද, මේ දක්වා එක් වරක් නො ව 1960, 1971 හා 1980 දී වසයෙන් තුන් වරක් ම තුර්කි මිලිටරියට බලය පැහැර ගැනීම සඳහා වොෂින්තුනය පිටුබලය දී ඇත.

එක්සත් ජනපද-රුසියා ආතතීන් ඉහළ තහින තතු තුළ අර්ථොගාගාන් ආන්ත්‍රික, මොස්කොට්ට සමග සබඳතා ප්‍රතිස්ථාපනය කර ගැනීමට උත්සාහ දරන නිසා මැත් මාසවල දී එම ආන්ත්‍රිකේ “සහයෝගිතාව” ප්‍රග්‍රහණයට ලක්කේරි තිබුනි. තව ද තුර්කි රාජ්‍යයේ පැවැත්මට ම

තරජනයක් ලෙස ඇන්කාරා ආන්ත්‍රික සලකන, කුරේදී බෙදුම්වාදීන් සමග සිරියානු යුද්ධයේ දී එක්සත් ජනපද මිලිටරිය සංඛ්‍යානයක් ගොඩනගා ගැනීම හේතුවෙන් (එක්සත් ජනපද-තුර්කි) සබඳතා තවදුර බාධනය වී තිබේ.

අසාර්ථක කුමන්තුනය පිළිබඳව එක්සත් ජනපදය සම්බන්ධවී සිටියේ යයි කියාපැම මගින් “තුර්කිවරු දෙළඹි හා නරුම ක්‍රිඩාවක යෙදෙමින් සිටිති” සි වයිමිස් අපට කියයි.

නරුමන්වය හා දෙපිටකාවිටුකම ගැන සැලකීමේ ද වයිමිස් ප්‍රචණත්පත සමග සමකළ හැකි තවත් දෙයක් නැත. එක්සත් ජනපදයට කුමන්තුනය සමග කිසිදු සබඳතාවක් තිබුනේ නැතැයි ප්‍රචණත්පත කියන්නේ කෙසේ ද?

කුමන්තුනයෙන් වැඩි හරිය සංවිධානය කරනු ලැබුවේ, ගිනිකොනදිග තුර්කියේ ඉන්සර්ලික් ගුවන් හමුදා කදවුරේ ය යන්න නොදින් සනාථ ව ඇති කරුනකි. එම කදවුර, ඩුදෙක් එක්සත් ජනපද මිලිටරි හටයන් 1,400ක් හා තවත් කොන්ත්‍රාත් හටයන් සිය ගනනක් රඳි සිටින, ඉරාකයට හා සිරියාවට එරෙහි එක්සත් ජනපද ගුවන් ප්‍රහාරවල කේන්ද්‍රීස්ථානය වනවා පමණක් නො වේ; හිරෝෂීමාව මත හෙළු බෝම්බයේ විනාශයට වඩා දසුගුනයකට වැඩි විනාශකාරී බලයක් සහිත 90 ඩී-61 නමැති උපායික ත්‍යාජ්‍රීක බෝම්බ අතිවිශාල ප්‍රමානයක් රඳවා ඇති, යුරෝපා මහාද්වීපය තුළ එක්සත් ජනපදයේ විකාලතම ත්‍යාජ්‍රීක ආයුධ ගබඩාව පිහිටා තිබෙන්නේ ද එහි ය.

කුමන්තුනය අසාර්ථක වීමෙන් පසු, පෙන්ටගනය සමග සම්පූර්ණ සබඳතා ඇති බොහෝ මිලිටරි නිලධාරීන්ගෙන් එකෙක් හා කුමන්තුනය තුළ ප්‍රමුඛ තුමිකාවක් ඉටුකළ කදවුරේ අනදෙන්නා, තමන්ට රකවරන සලසන ලෙස සිය ඇමරිකානු සගයන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය.

සිදුවීමට නියමිත ව තිබු කුමන්තුනය, එක්සත් ජනපද මිලිටරිය නොදැනුවත්ව, සිංහල හා රහස් නොරුතු ආයතන නොදැනුවත්ව සිදු වුවක් නම්, එමගින් පෙන්නුම් කරන්නේ එක්සත් ජනපද ඉතිහාසය තුළ ඔත්තු බැලීමේ ව්‍යාපාරයෙහි විශාලතම

අසාරප්‍රකත්වයක් බවය. එය, න්‍යූලික බෝම්බ අල්කිඩ්ඩා, අයිඥ්ජ්ඩ්ඩ්ස් හෝ එවැනි සංවිධානයක් අතට පත් ව සිදු වූ ඉස්ලාමීය කුමන්තුනයක් වූවා නම් කුමක් සිදුවනු ඇදේ? එවැනි අසාරප්‍රකත්වයක් සීඇඩ්ලේ අධ්‍යක්ෂ ජෝන් බෙනන්, එන්ජ්ඩ්ලේ අධ්‍යක්ෂ අද්මිරාල් මයිකල් රොජරස් හා අනෙකුත් ඉහළ තිලධාරීන් ඉල්ලා අස්ථීමට තුළු දෙනු ඇත. එවැනි ඉල්ලා අස්ථීම් සිදු නො වූ බව කිම පවා අනවශ්‍ය ය.

මිලිටරි සාකච්ඡා කළේයක්, අර්බොගාන් නිවාඩුව ගතකළ නිවසේ දොරටුවට ඒමට පෙර යන්තම් ඔහුට ගැලවී යාමට හැකි වූ එකම හේතුව, කුමන්තුන සැලසුම්කරුවන් අතර සිදු වූ මිලිටරි සන්නිවේදනයන් හසුකර ගත් රැසියානු රහස් තොරතුරු සංවිධාන, ජනාධිපතිවරයාට ඒ පිලිබඳව කළේ තබා අනතුරු අගවා තිබීම ය.

අසල පිහිටි කාර්යාලවල සිටි එක්සත් ජනපද මිලිටරිය හෝ දැන ගනනාවක් තිස්සේ ක්‍රියාකාරී වී ඇති රටක් නිසා ම, රැසියානු රහස් තොරතුරු එෂ්ටන්සිවලට වඩා ඉතා ඉහළ ඔත්තු බැලීමේ හැකියාක් ඇති සීඇඩ්ලේ හා එන්ජ්ඩ්ලේ සංවිධාන රැසියාවට වඩා එවැනි ආකාර හෝ රටන් වැඩි පුරුව දැනුමක් රහිත ව සිටියේ යයි අවංක ව විශ්වාස කළ හැකි ද?

රැසියාව කළාක් වැනි පුරුව අනතුරු ඇගවීමක් අර්බොගාන්ට නො කිරීමට ඔවුන් ගත් තීරනයට තිබිය හැක්කේ එක් අර්ථයක් පමණි. එනම්, ඔබාමා සහ එක්සත් ජනපද මිලිටරි හා රහස් තොරතුරු ප්‍රධානීනු තුරකි රාජ්‍යයේ නායකයා සාතනය වීම දැකගැනීමට ඉතා මනාප වූ බව යි.

කුමන්තුනය අසාරප්‍රක වන බව පැහැදිලි වීමට මත්තෙන්, මොස්කොවේ සිටි එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය ලේකම් ජෝන් කෙරී නිකුත් කළ එක්සත් ජනපද ආන්ඩ්වේ මූලික ප්‍රතිචාරය එම නිගමනය කරා ම අප ව ගෙන යයි. “තුරකිය තුළ ස්ථාවරත්වය, සාමය හා අඛන්ඩතාව” සඳහා එක්සත් ජනපදයට ඇති අහිලාෂය ප්‍රකාශ කිරීමට පමනක් කෙරී සීමාවී ගත්තේ ය. අර්බොගාන්ගේ නම හෝ රටේ සිවිල් පාලනය දිගට ම පැවතීම ගැන එක්සත් ජනපදයට පවතින කිසිදු උච්චනාවක් ගැන සඳහන් නො කෙරුනි.

මෙම පිළිවෙතේ නොතැකීම හා සාපරාධිත්වය මවිතය දනවයි. ඉරාකය, ලිඛියාව හා සිරියාව තුළ මිලියන ගනනක් මරා දමා හෝ තුවාල සිදුකොට, මුළුමහත් සමාජයන් විනාශ කොට තිබෙන එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය, කළාපීය හා ගෝලීය ආධිපත්‍යය

සඳහා වන ඉවත් නැති ධාවනයේ දී තුරකිය තුළ ද එය ම කිරීමට සූදානම් ව සිටියේ ය.

පාලක ඒක්සේ පක්ෂයේ සැලකිය යුතු මහජන පදනම පිළිබඳ ව සලකන කළ, කුමන්තුනය සාරප්‍රක වී නම්, ඊජ්ජ්තුවේ එක්සත් ජනපද පිටුබලය ලත් ජේනරාල් අඩවිදෙල් ගාටා අල් සිසි හෝ 1980 විනාශකාරී තුරකි කුමන්තුනයේ සිදුවීම් පරයා යන රැඹුරස්නානයක් සිදුවෙතැයි යන්න යමෙකට උපකල්පනය කළ හැකි ය. තවත් විය හැකි දෙයක් වූයේ, යුරෝපා දේශසීමාවේ නැටෝ සාමාජික රටක් තුළ සිවිල් යුද්ධයක් පුපරා යාම යි.

අයිමිස් පත්‍රය සගවන්නට යත්න දරන්නේ මෙය යි. තුරකියේ සිද්ධි දැනුවත් ව විකෘත කිරීමේ සිට කිසිදු වෙශයික සාක්ෂියකින් තොර ව, රැසියානු ජනාධිපති වැළැමිල් පුරින් බිමොකුටික් පක්ෂ ජාතික කම්ටුවේ ර්-මේල් පනිවුඩ සෞරකම් කොට විකිලික්ස් වෙත ලබා දුන්නේ යයි චෝදනා කිරීම දක්වා, වන ටයිමිස් පත්‍රයේ විවාත ගමන පෙන්තුම් කරන්නේ, එක්සත් ජනපද මිලිටරි හා රහස් තොරතුරු සංස්ථාපිතයේ මාධ්‍ය අංශය ලෙස එය ක්‍රියාත්මකව සිටින බවයි. එහි දී එය, එවායේ මෙහෙයුම්වලට මාරුවෙන් මාරුවට ආධාර හා අනුබල දෙමින් එවායේ පුරාද වසන් කරයි.

ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය පසුගිය සතියේ තේමිස් බෙනවි කවුදැයි යන හිසින් ලිපියක් පල කලේ ටයිමිස් පත්‍රය මැත දී පත්කළ පත්‍රයේ කතුවැකි පිටු කරනාවරයාගේ දේශපාලන පැටිකිරිය අවධානයට ගෙන එමිනි. සීඇඩ්ලේ පෙරමුනක් වන යුත්ස්ලේඩ්හි හිටපු ප්‍රධානීයකාගේ පියා මෙන් ම කොළඹරාභේ ප්‍රාන්තයේ ජේජ්ට් සෙනටි සහියකයෙකාගේ සහේදිරයා ද වන බෙනවිගේ පවුල් සම්බන්ධතා වෙත අප අවධානය යොමු කලේ.

“මාධ්‍ය, දේශපාලන සංස්ථාපිතය හා රාජ්‍ය යන්තුනය අතර පවත්නා දේශපාලනික ව ව්‍යාහිතාව් සබඳතාව” ආදර්ශනය කිරීමට ය.

අයිමිස්හි කතුවැකිවල පමනක් නො ව, එහි පුවත්ති ලිපිවල පවා පවතින ව්‍යාජ තොරතුරු සැපයීමේ හා ප්‍රවාරනයේ සංයෝගනය, සීඇඩ්ලේ සංවිධානය අවසන් කරන තැන හා පුවත්පත පටන් ගන්නා තැන දැන නොගතහැකි දෙයක් බවට පත් කරයි.

අයිමිස් පුවත්පතේ දි පතාක ලාංඡනය කිරීමට සූදුසු සියලු පුවත් සැපයීම්” යයි කියා සිටියන්, එහි සැබැඳු කටයුත්ත වන්නේ, එක්සත් ජනපද රාජ්‍යයේ ඉලක්ක හා අවශ්‍යතා දුරිග ගෙන යාම සඳහා තොරතුරු විකෘත කොට, වෙනස් කිරීම හා සැගවීමත් යුද්ධයට අවශ්‍ය මහජන මතය සූදානම් කිරීමත් ය.